

[Pürschel.]

Dommerkontoret; de har ikke Ret til at kræve andet af dette, end at man skal skrive i den trykte Formular de Tal og Datoer, som Parterne kommer og opgiver. Hvis dette skal gennemføres strengt, bliver for Skødernes Vedkommende Bestemmelsen værdiløs, eller ogsaa bliver den en Fælde for det Publikum, der henvender sig til Dommerkontoret og tror, at de her er kommet til den fineste juridiske Sagkundskab, som findes paa Stedet, og saa bondefanges derved, at denne juridiske Sagkundskab er bundet til kun at bistaa rent formelt og aldeles ikke har nogen Forpligtelse til at gøre opmærksom paa de Faldgruber, der kan foreligge. Dette er en overmaade tvivlsom Fordel at sikre Befolkningen.

Og saaledes kunde man gennemgaa disse Dokumenter det ene efter det andet. Som Sagførerraadet rigtigt gør opmærksom paa, er selve dette at udfylde en Erklæring om, at en Enke ønsker at sidde i uskiftet Bo, noget, som man kan diktere en Sagførerkontorist og lade ham gøre paa egen Haand, naar han har siddet 14 Dage paa et Sagførerkontor, men det, der er det interessante i en saadan Sag, er jo Afvejningen af, om det er økonomisk rigtigt af Enken at overtage det Ansvar, der følger med at hendsidde i uskiftet Bo. Nu gaar Enken op paa Dommerkontoret; hun mener, at der faar hun den rette Vejledning af en fuldkommen upartisk Myndighed, og siger saa: jeg vil gerne sidde i uskiftet Bo, og Dommeren, Fuldmægtigen, eller hvem det nu er, har saa ikke andet at gøre end at skrive denne Erklæring for hende; han skal ikke gøre hende opmærksom paa, hvad der kan blive Følgen af det, han skal kun bistaa hende med den rent formelle Affattelse. Naar hun saa efter en Maaned eller et halvt Aars Forløb opdager, hvad hun er kommet ind i, mon det saa egentlig vil være saaledes, at hun, naar hun fremtidig gaar forbi Dommerkontoret, vil, som den højtærede Justitsminister siger, nikke venligt derind og tænke: dér blev jeg godt hjulpet? Jeg tror det ikke; jeg tror, at den Livlighed, som den højtærede Justitsminister forudsagde vilde komme til at herske paa Dommerkontorerne, ikke vil udeblive, men den vil ikke have nogen behagelig, selskabelig Livligheds Karakter, den vil have Karakteren af den Livlighed, der fremkommer, naar Folk kommer og livligt beklager sig over at være blevet daarligt vejledet.

Eller lad os sige, at der møder en Mand op paa Dommerkontoret og vil have

udført den rent formelle Affattelse af et Dokument, og saa spørger han om, hvad man nu paa Dommerkontoret mener om et eller andet Spørgsmaal, og man siger saa til ham: Det har vi ikke noget med at gøre, nu maa vi afvise dig, thi nu er der ikke mere Tale om den rent formelle Affattelse, nu ønsker du et Raad af os. Saa bliver Manden utilfreds, og saa skal han klage, saa skal han kære til Landsretten. Hvordan skal han nu bære sig ad med det? Der foreligger intet som helst Grundlag, intet som helst. Manden møder f. Eks. og siger blot, at han vil have skrevet et Testamente, og man siger saa paa Dommerkontoret: ja, det kan vi godt, hvad skal det gaa ud paa. Ja, siger han, dér vil jeg jo gerne vide hvordan, for jeg vil gerne have det arrangeret saaledes, at han dér først faar Renten, og derefter skulde saa Renten gaa over til ham dér, og saa skal endelig min Dattersøn have det. Saa siger man til ham: ja, men her er Tale om et Raad, og det kan vi ikke give, vi kan kun gøre det rent formelle. Saa kan han klage, kære til Landsretten. Hvor er Grundlaget? Han kan naturligvis forlange en Kendelse fra Dommeren, og den maa vel saa gaa ud paa — paa det løse Grundlag, der foreligger —, at Manden er mødt og har sagt saadan og saadan, og dette er fundet at kræve en raadgivende Virksomhed, som Dommerkontoret ikke mener sig forpligtet til at udføre, og derfor maatte Manden afvises. Dette er jo en Fremstilling fra den ene Parts Side; Dommeren er nemlig nu Part i hele denne Sag. Saa gaar den ind til Landsretten, og hvordan skal den anden Part saa klare det at faa sine Synspunkter gjort gældende? Ja, han kan naturligvis gaa til en Sagfører; men var det nu egentlig Meningen? Og hvis han ikke vil gaa til en Sagfører, hvordan vil han saa klare dette at faa sin Kære frem for Landsretten? Hvad vil det hjælpe Manden, at Dommeren siger til ham: Ja, De kan jo paakære det. Paakære, siger han, hvad er det for noget; er det noget, man kan spise? Han er i Virkeligheden ladet fuldkommen hjælpeløs. Jeg tror derfor, at alt dette i Praksis vil vise sig at være ganske overordentlig upraktisk. Derfor henstiller jeg paa ny, at man tager dette Spørgsmaal op til Overvejelse.

Jeg hørte ogsaa med megen Interesse det ærede Medlem Hr. Trier sige, at ud fra hans Synspunkt — altsaa ud fra den socialistiske Opfattelse af Staten, gaar jeg ud fra — er der naturligvis ikke nogen Betænkelighed ved, at Staten paatager sig en Er-